

ISTORIA SCOLELOR

DE LA 1800 - 1864
TOMUL II

V. A. Urechia

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

ISTORIA CULTUREI NAȚIONALE

ISTORIA ȘCOLELOR

DE LA

1800 – 1864

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Prof. Ilie Zanfir

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.) **99/2010**

Ediție anastatică

Iași, 2010

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

ISTORIA CULTUREI NAȚIONALE

ISTORIA SCOLELOR

DE LA

1800 1864

CU O SCURTA INTRODUCERE COPRINDĚNO NOTE DIN ISTORIA CULTUREI NAȚIONALE ANTERIORE SECOLULUI AL XIX-LEA.

ȘI CU

MAI MULTE FAC-SIMILE DE DOCUMENTE, SEMNĂTURI, AUTOGRAFE, ETC.

DE

V. A. URECHIA

VICE-PREȘEDINTE AL ACADEMIEI ROMÂNE, PROFESOR DE ISTORIA ROMÂNILOR LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCUREȘCI,
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI SPANIOLE, MEMBRU AL INSTITUTULUI ETNOGRAFIC DIN PARIS, AL SOCIETĂȚII ECONOMICE
MÁTITENSE DE «AMIGOS DEL PAIS», AL FELIBRILOR, MEMBRU DE ONORE AL SOCIETĂȚII
OMENILOR DE LITERE, DELEGAT GENERAL AL ASOCIAȚIUNEI INTERNAȚIONALE DE LITERE ȘI ȘTIINȚE,
VICE-PREȘEDINTE ȘI MEMBRU FUNDATOR AL ATENEULUI ROMÂN, ETC.

TOMUL II

CU MAI MULTE FAC-SIMILE

EDITAT DE ACADEMIA ROMÂNĂ

BUCUREȘCI

—
IMPRIMERIA STATULUI

1892

PREFATA TOMULUI I

În anul 1889, Academia română a publicat concurs pentru scrierea unei istorii a școlilor noastre, de la începutul secolului al XIX până la 1864.

Cred că ceea ce a îndemnat pre învățatul corp să publice asemenea istorie, este convingerea, că aproape toți acei bărbați de Stat, cari își propunea să reformeze instrucțiunea noastră publică și cari, dintr'o și în alta, inundă arhivele ministeriale și parlamentare cu proiecte de asemenea specie, probă, în lucrările lor, o mare ignoranță de tot ce s'a făcut și a existat în țările române, în direcțiunea școlară, în sfera acesta culturală a României.

Ca material, ca arhivă portativă, pentru luminarea presintelui, a provocat Academia română scrierea ce dau aci.

Presintată la concursul publicat, în mod anonim, ea a avut onorea să fie distinsă de Academia română, care i-a acordat premiul Eliad în anul 1890.

Strimtorarea bugetară a Academiei, ar fi lăsat, pe mulți ani, să zacă, fără de profit, lucrarea mea, în archiva ei, dacă în Septembrie 1890, ministrul de culte și instrucțiune publică, D. Teodor Rosetti, nu dispunea tipărirea „Istoriei școlilor“ la imprimeria Statului, procurând pentru acesta hârtia necesară, cu unica condițiune, ca să las ministerului, pentru despăgubirea sa de hârtia cumpărată, un număr de exemplare echivalente cu suma cheltuită.

Grație acestei bine-voitóre dispozițiunii, astăzi pot pune primul volum din lucrarea mea la dispozițiunea celor cari doresc a sci câte ceva din istoria noastră culturală.

Sunt departe de a pretinde că lucrarea de față are alt merit de cât de a pune la îndemâna fie-cuî, estrase, informațiuni și documente, greu de

consultat, în sute și mii de dosare din arhivele publice și private. Neuitatul meu magistru și amic, *Mihail Kogălniceanu*, susținând lucrarea mea în sinul Academiei, ținea—cum mi s'a spus—între altele, că am dovedit, prin această lucrare, că sunt un neobosit *șórece de arhive*.

Atât și doresc să dovedescă lucrarea de față, că este rezultatul cercetărilor a unei munci de 30 de ani în arhivele publice și private și nu o elucubrațiune nedocumentată și fantastică a crierului meu.

Așia am procedat pentru cursul meu de istoria Românilor ; așia am urmat și cu lucrarea de față, estrasă din chiar acel curs al meu de istorie.

V. A. URECHIA.

București, 1892, luna Martie 12 (24).

CUVÎNT ÎNAINTE LA TOMUL II

De la 12 Martie 1892 la 12 Decembre 1892, cu tótă gréoa bółă care puțin a lipsit să'mi curme firul vieței, isbutii a scóte acest al doilea tom din lucrarea de față.

Am de a mulțami pentru ácéta bună-voinței onor. Direcțiunii a Imprimeriei Statului și, în deosebă, D-lui șef de atelier G. C. Cucuruzescu și D-lui Ión P. Brănianu.

V. A. URECHIA.

TABELA MATERIILOR TOMULUI II

1. Prefața.		<u>Pagina</u>
Cap. I	Anul 1838 . . .	1— 93.
” II	” 1839 . . .	95—146.
” III	” 1840 147—193.
” IV	” 1841 195—207.
” V	” 1842 209—228.
” VI	” 1843—1844 229—278.
” VII	” 1845—1846 279—310.
” VIII	” 1847 311—330.
” IX	” 1848 331—365.

FACSIMILE :

	<u>Pagina</u>
1. Petițiunea profesorilor contra lui I. Maiorescu, anul 1838 . . .	67
2. Scrisórea lui I. Maiorescu, anul 1838	68
3. Minuta declarațiunei cerută de la I. Maiorescu, anul 1838 . . .	80
